

- 5.Бойченко В. Шляхи підвищення ефективності навчальної діяльності студентів педагогічного університету / В. Бойченко // Вісник львівського університету. – 2009. – № 25. – С. 293 – 299.
- 6.Ковальчук Г.О. Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін: Навч. посібник. / Г.О. Ковальчук, Н.Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2006. – 320 с.
- 7.Кудинов Д.Н. Перспективы разработки автоматизированных обучающих систем / Д.Н. Кудинов // Современные проблемы науки и образования. – 2008. – № 6. – С. 46 – 50.
- 8.Кузьмінський, А.І. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник / А.І. Кузьмінський - К.: Знання, 2005. - 486 с.
- 9.Пидкасистый П.И. Технологии игры в обучении и развитии / И.П. Пидкасистый, Ж.С. Хайдаров – М.: МПУ, 1996. – 272 с.
- 10.Шевченко Т. Н. Современные дидактические концепции в образовании / Т.Н. Шевченко — К.: МАУП, 2003. — 168 с.

УДК 378.1

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ФІНАНСОВИХ ТА ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН

*Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Однією з головних цілей навчання у ВУЗі є розвиток у студента здатності до логічного мислення та вміння творчо застосовувати отриманий в процесі навчання пакет знань при самостійному прийнятті рішень на поставлене перед ним завдання. Якісна методика викладання забезпечує єдність інтересів студентів і викладачів на основі сукупності

необхідності вивчення комплексу дисциплін з переконанням необхідності у цьому процесі.

Методи активного навчання у цьому відношенні є одними з найбільш перспективних шляхів удосконалення професійної підготовки фахівців з фінансових та облікових напрямків, оскільки вони змушують студентів до активної практичної та мислячої діяльності в процесі надбання навчальних навичок та матеріалів. Крім того, в якості головних безсумнівних переваг виступає висока ступінь ініціативності та самостійності, надбання та подальший розвиток соціальних навичок, розвиток творчих здібностей, сформованість вміння здобувати знання та використовувати їх в практичній діяльності. Почуття свободи вибору робить навчання продуктивним, свідомим та більш результативним.

Побудовані в основному на діалозі, що передбачає вільний обмін думками про шляхи вирішення тієї чи іншої проблеми, активні методи характеризуються високим рівнем активності учнів і стимулюють пізнавальну діяльність студентів.

Традиційно існує кілька форм активних методів навчання: проблемні лекції, конференції з окремих тем, аналіз конкретних ситуацій, ділові ігри, кросворди, ігрове проектування круглі столи та інші. Однак потрібно враховувати той факт, що впровадження в навчальний процес активних методів навчання при вивченні фінансових і облікових дисциплін, є досить складним і вимагає наявності попередньої підготовки як викладача, так і студентів.

Наприклад, круглий стіл є методом активного навчання та однією з організаційних форм пізнавальної діяльності студентів, яка дає можливість закріпити та посилити отримані раніш знання, поповнити недостатню інформацію, закріпити свою позицію, сформулювати вміння вирішувати проблеми, навчити етиці та культурі спілкування і ведення дискусії.

Вже вказана ділова гра є наочним методом імітації ситуацій, що моделюють ситуації шляхом вклинення (проникнення) в професійну або будь-яку іншу діяльність за допомогою ігор, але в у відповідності визначеним правилам.

Одним з найбільш розповсюджених внаслідок його ефективності методів організації активної пізнавальної діяльності тих, хто навчається, є метод аналізу конкретних ситуацій (case-study). Вказаний метод аналізу конкретних ситуацій сприяє розвитку аналітичних здібностей для вирішення нетрадиційних, нерафінованих життєвих та виробничих завдань. В процесі ознайомлення та занурення в конкретну ситуацію перед студентом постає проблема вирішення питань, чи є ситуація проблемною, у чому конкретно полягає ця проблема, та визначити своє особисте ставлення до неї.

І, наостанок, проблемне навчання, тобто така форма, в процесі якої отримані знання та навички студентів наближаються до пошукової та дослідницької діяльності, а отже, і вдалість та успішність проблемного навчання забезпечено спільними зусиллями студентів та викладачів. В рамках цієї форми навчання головним завданням викладача є не тільки надання необхідної інформації, а й залучення студентів до об'єктивних протиріч розвитку наукового знання та способам їх оптимального вирішення. Спілкуючись з викладачем, вступаючи з ним у співробітництво, студенти пізнають новітні знання, знайомляться з теоретичними особливостями окремих наук.

Як видно, особливість навчальних занять полягає в тому, що вони вимагають активної участі самих студентів і навчаються за допомогою мінімального впливу викладача. Водночас компетентний викладач повинен добре уявляти собі, що відбувається на кожній конкретній стадії

навчального процесу і намагались здійснювати процес навчання більш ефективним для його учасників.

Необхідно впроваджувати такі практичні завдання, де більшість завдань побудовані наступним чином: розрахунок показників відбувається при безпосередній роботі із фінансовою та бухгалтерською звітністю, як це прийнято на конкретних підприємствах. Більшість занять має проходити в комп'ютерних класах, де студенти працюють в реально існуючих програмах, що використовуються на підприємствах, і ця обставина сприяє більш швидкій та впевненій адаптації студентів до умов роботи на виробничій практиці, і, в подальшому, на робочому місці фінансиста або бухгалтера .

Особливо складними для викладача є теми, які потребують від студентів саме складання алгоритмів вирішення завдань. Вивчення означених тем викликає особливі та іноді нездоланні труднощі, якщо у студентів не сформовано логічне та алгоритмічне мислення в тому або іншому ступені. І саме процес ігри має допомагати підкоренню складних завдань та сприяти розвитку різноманітних форм мислення.

Враховуючи вищевказане, активні методи навчання в першу чергу слід використовувати для підвищення навчальної мотивації, розвитку здібностей до самостійного навчання, активізації пізнавальної активності студентів, вироблення навичок роботи в колективі, корекції самооцінки учнів, формування та розвитку комунікативних навичок (навичок спілкування як з однолітками, так і з викладачами), ефективного пред'явлення значного за обсягом теоретичного матеріалу, розвитку навичок активного слухання, відпрацювання необхідного вивчаємого матеріалу, розвитку навичок прийняття рішень, ефективною перевірки знань та вмінь відносно наданих тем занять.

Використання активних методик не тільки зміцнює та посилює мотивацію до навчання, а й сприяє розвитку найкращих якостей учнів. В той самий час не слід використовувати ці методи без пошуку відповіді на питання, для чого їх використано і які в підсумку цього можуть бути наслідки (як для викладача, так і для студентів).

Майбутнім фахівцям слід пропонувати конкретні ситуації, що допомагають закріпити теоретичні та практичні знання з даних дисциплін. Вони повинні вміти не тільки аналізувати проблемні ситуації, але й знаходити правильні рішення. Розбір конкретного завдання проходить в ігровому режимі і імітує роботу фахівців економічного відділу .

Використання активних методів дає необхідні випускникам практичні навички аналізу ситуацій і оперативного знаходження рішень, розвиває здібності аргументувати і чітко викладати свої думки.

Література :

1. Анцибор М. М. Активные формы и методы обучения / Анцибор М. М. - Тула, 2002. – 128 с.
2. Кузнецова Н. Н. Применение проблемного метода обучения в преподавании экономических дисциплин [Электронный ресурс] / Кузнецова Н.Н. – Режим доступа:
[http:// www.ostu.ru](http://www.ostu.ru)